

נב א מ"י פ"א מהל'
נדרים הל' כ טו"ד
ס' רד:
נג ב מ"י שס הל"ט:
נד ג מ"י שס הל"ט:

תוספות

[illegible]

תניא חולין החולין כחולין בין שאוכל לך ובין שלא אוכל לך מוסר.
בשאוכל לך פשיטא דשרי ובשלא אוכל לך נמי נהי דל"ל הא
מה שאוכל לך לא יהא חולין הא אוקמינן לה כר"מ דלית ליה מכלל
לאו אתה שומע הן: לחולין שאוכל לך אסור. כך היא הגרסא
ברוב הנוסחאות. וקשיא טובא למה
אסור והא משום מכלל לאו אתה
שומע הן צריכין למימני דה ור'
מאיר לית ליה וכי תימא לא צריכין
הכא למכלל לאו דכיון דאמר לא
חולין על כרחיך קרבן הוי ליתא דהא
משום הכי אוקמינא לעיל מתני' דלא
כר"מ אלאהא אפי' צריכין
למכלל לאו אתה שומע הן. לפיכך י'
מי שאומר דלא גרסינן ליה הכא כלל.
ואחרים אמרו לקיים הגרסא בשם
הרשב"ד ז"ל דלחולין גרסינן בלא וי"ו
ומשום הכי מתסר דבחלות מודה
קאמר: לחולין לא אוכל לך מוסר.
בין ביוצא בין בלא וי"ו אתי שפיר כמו
בשפירס כסמיון: וקשיא ו' והא
לית ליה לר"מ מכלל לאו אתה שומע
הן. דקא ס"ד דמשום הכי ר"מ אסר
משום דמשמע ליה לקרבן לא קרבן
והכי קאמר לא יהא קרבן מה שלא
אוכל משקל הא מה שאוכל ליה קרבן:
וא"ר אבא נעשה כאומר לקרבן הא.
דכיון דלקרבן משמע לקרבן ומשמע
לא קרבן בכל דוכתא ודוכתא
מפרשינן לישנא בגוונא דמלי חייל
נדריה והכא מפרשי' דהכי קאמר
לקרבן יהא לפיכך לא אוכל לך הכא
נמי לימא לא חולין לאו לומר אלא
הרוב לפיכך לא אוכל לך דלית לן

לפרש' למד לחלוץ' הכא דלא חולין קאמר כי היכי דליחול נדרה.
וכי נימא אפילו הכי היכי מצי חילי והא דריבין דהני לומר מכלל
לאו אתה שומע הן דמש"ה אוקימונא לעיל בסמוך ממתנין דלא כר'
מאיר לאו קושא' היא דה"מ במתנין דמסיים בה שאוכל לך אבל
האי דמסיים לא אוכל לך אסור משמע ואפילו רבי. מאיר. הכי
פירושא דשעתא לתמן דגרים לחולין בוי"ו. ולתמן דגרים לך בלא
וי"ו אחי שפיר טפי דהכי פריך דכי היכי דלמרינן לקרבן יאה הכי
נמי נימא לחלין יאה דהיינו חלות תורה והכי גרסינן הכא נמי
נימא לחלין יאה לפיכך וכו': רב אשי אמר הא דאמר לחולין הא
דאמר לא לחולין וכו'. כלומר כולה ברייתא רבי מאיר והא דקמי
סיפא לחולין לא אוכל לך מותר מיירי דאמר לחולין בשב"א תחת
הלמ"ד הילכך ליכא למימר לא חולין קאמר מאי אמרת חולין יאה
הא שלא חולא דהא מה שאוכל יאה קרבן לית ליה לר' מאיר מכלל
לאו אתה שומע הן. הא דאמר לחולין כלומר בפחת הלמ"ד ומאי
דאמר רב אשי הא דאמר לאו דוקא דהא לאו ברייתא היא אלא
ה"ק הא דנעית למסור ומדמית לה להך דלקרבן לא אוכל לך
קושטא אחרת כל שאמר לחולין בלמ"ד פתוחה. ה"פ לתמן דגרים
לחולין בוי"ו. ולתמן דגרים בלא וי"ו רב אשי הכי מתקרי דרבי אמר
לחלין בשב"א מתקרי דה"ק לחלות תורה יאה לפיכך לא אוכל לך
דומיא דלקרבן לא אוכל לך דאסור רבי מאיר דההיא נמי בלמ"ד
שבצית דווקא היא אבל כי קאמר בלמ"ד פתוחה לא חלין קאמר
שכן משמעות לשונו ואי אפשר לפרשו בענין אחר הילכך שריא דמ
יאה חלות תורה הא לית ליה לר"מ מכלל לאו אתה שומע הן. ואי
קאמר היכי קמי' במציעתא שאוכל לך אסור דאדרבה דהא ליה
וספיא בלמ"ד ופתח וכל חלין ברותא קמ"ל מציעתא קמ"ל דכל
שאוכל לך אסור וספיא ברותא קמ"ל דכל היכא דאמר לחלין בפחת אע"פ
מכלל לאו אתה שומע הן וכסתם מתני' דהכא. אע"פ דלמרינן בני שאחור
כסול לאו משום דס"ל כר"מ אלא דחש ליה לרווחא דמילתא גזירה משום
וכן דעת הרב אלפס וז' וכן פסק הרמב"ן וז' בהלכותיו: **בסיפא קא**
זבה שלמים קמיה. אחר זריקת דמים ומחית דהיתרא גבי' כבר של היתר:
אפי' תנא' לומר דבהיתירא קמתפיס כלומר שיהא כזה ממנ' דמחית
נמי מזה וזוהו שפיר וקאמר חיתא מחמת נדרו. ולדע"ה דל קשיא דאי מחמת
אלא דלצטרך דמים פקע ליה נדרא ואסורא דעמא' ודמיה ודמיה

חולין בין שאוכל לך
 תר (ב) לחולין שאוכל
 וכל לך מותר רישא
 ליה מכלל לאו אתה
 לחולין לא אוכל לך
 אוכל לך ר' מאיר
 לית ליה מכלל לאו
 רבי אבא נעשה
 לא אוכל לך הכא
 חולין ליהוי לפיכך לא
 סבר לה כר' מאיר
 סבר לה כותיה
 לאו אתה שומע הין
 בן רב אשי אמר הא
 מר לא (ב) לחולין
 אלא כקרבן: טהור
 (א) (ב) דבעי רמי
 זבחי שלמים לאחר
 וקאמר בהדין לישנא
 כגון דמחית בשר
 דהיתרא גביה ואמר
 מתפס או בהיתרא
 נא שמע נותר ופיגול
 והא

הוא כחומר לא קרוב הוא
היה קרוב: ואמר ר' אבא
ששני רוצה ליהנות ממנו ו
גבי לא לחולין לא אסור
להחליק לא לחולין ליהוי לפי
ההאכלתי משתכן לא לחולין
בא. דבריהם דלמרא לחולין
בחדא וכו' ופליג עליה בחדא
אחול כן מותר הכי נמי היה
הוא מירוצא דרבי אבא: ה
כן היה מותר אע"ג דמשמע
אחלה שומע כי דפרישית
לא לחולין ליהוי וכו' הני
משמע לא לחולין: הרי ע
בבאי ליטנא צהימירא קא
זריקת דמים מותרין אפילו ל
שמיים. לאחר זריקת דמים
בעיקר וצחי שלמים כמו שהי
כמו שהיא עכשיו שהיא מותר
נמי כגון דמחית בשר ד
מזית למימר לא יהא חלו
ויהא כן אי לחולין בלמ"ד פ
מיתא מותר דלא חלין קא
לא דלמרא למ"ד בשבסורא א
מקסיים צלינא דלחורא: וי
טען עה: דלחקין שמואל בגיט
ד טועין דסבירא להו כר"מ ו
ים. דכתיב (דברים י) ודם וצ
עיקר קא מקסיים. צליקורו
יהא אכתי ליתסר דהא אסור
רו ראו היה שיהא אסור לכ
זורים לאו משום נדרה ה

לך. בין שאמר חולין שאוכל לך או
 מותר ובין שאמר חולין שלא אוכל
 משמע חולין מה שלא אוכל לך אבל
 אין אלא קרבן אפי' הכי מותר דלא
 אמרינן מכלל לא אסור שומע ה'.
 דהא כרייתא ר"מ היא לית ליה מכלל
 לאו אסור שומע הן דכשואמר חולין
 שלא אוכל לך לא כפליה לתנאיה ולא
 אמר כלום אבל כי אמר לא חולין
 שאוכל לך אסור דהכא לא אמרינן
 מכלל לאו אסור שומע הן דלע"א
 דאמרין לעיל לא חולין שאוכל לך
 ודייקין לא חולין ליהוי אלא קרבן
 ודייקין לרבי מאיר לית ליה מכלל לאו
 אסור שומע הן והכא נמי אי דאמר
 חולין דלא אוכל לך אינו דקדקנו האי
 חולין שלא אוכל לך הא שאוכל לך לא
 הוי חולין אלא קרבן הוה משמע
 מכלל לאו אסור שומע הן אבל האי
 לאו לא משמע מכלל לאו אסור שומע
 הן דהא בפירוש אמר האי תנא הכא
 דהאי [לא] הוי מכלל לאו אסור שומע
 הן. ואיכא דאמרי חולין שלא אוכל לך
 (א) האי חולין שלא אוכל לך אלא
 קרבן משמע דהאי תנא משמע ליה
 מכלל לאו אסור שומע הן אבל האי
 לא משמע ליה מכלל לאו אסור שומע
 הן דהא בפירוש אמר לא לחולין
 שאוכל לך שאינו רוצה ליהנות ממנו:
 לא לחולין לא אוכל (ב) מותר. מפרש
 לקמן: וקשיא (ג) האי קרבן לא אוכל
 לך דאפי' אסור הא לית ליה מכלל
 לאו כו'. דאפי' מכלל לאו אסור שומע

שלא אוכל לך אבל מה שאוכל לך
עשה כאומר כו'. דפירושו מפרש
 מכלל לאו אחת שומע הן הוא: **הבא**
 לך אחאי מותר ליתרעיה נמי ר' אבא
 בלא אוכל לך כלומר מה שאתה רוצה
 ללא לקרנן לפיכך לך אוכל לך: **האי**
 לא אוכל לך מותר: **סבר לה כיוצא**
בקרנן. וכי היכי דאמר לא לחולין לא
 דאמר לקרנן לא אוכל לך דלית ליה
דאמר לחולין. דאמר לחולין לא אוכל
 לשאובל הוי קרנן דלית ליה מכלל לאו
 ולענין האי תירוץ דמתרנין לעיל
 היכא דאמר לא לחולין אבל לחולין לא
בכשר ואבוי שלמים וכו'. אי דקאמרי
 פים ופשיטא דמותר דשלמים לאחר
 יום: **כגון דמחית כשר חולין וכשר וכו'**
 (ו) **מי אמרינן בעיקרו קא מהפס**.
 פני וריקת דמים שאסור: או. כדשעתא
 : **הא שמע**. דתקן נותר ופיגול ומשמע
 יצרא ונותר ופיגול ואמר לו כזה:
 והא
 תודה מה שלא אוכל הא מה שאוכל
 הני ברייתא ומשמע לן דלא [חלין]
 נראה צעירי דמזיעתא בלמ"ד ושכ"א
 דמסיים בה לישראל דהיתירה דיינו
 ימן הלכה נקטינן כו' יהודה דלית ליה
 שביע מרגל אס ממי ואס לא ממי: בתנאי
 לא כפליה לתנאיא אחי למשרייה לעלמא
 ישפך והדר והבשר תאכל: **דמחית כשר**
 קודם וריקת דמים. ואיכא דקשוי ליה
 מאיס מחמת נדרו מו אקשי והא איכא
 הוא הא אקדשיה ואסריה אכולי עלמא
 דאי הכי היה אסור לכל אלא אסורא
 הוא

הגהות הב"ח

[illegible]

מוסף רע"י

[illegible]

פירוש הרא"ש

[illegible]

